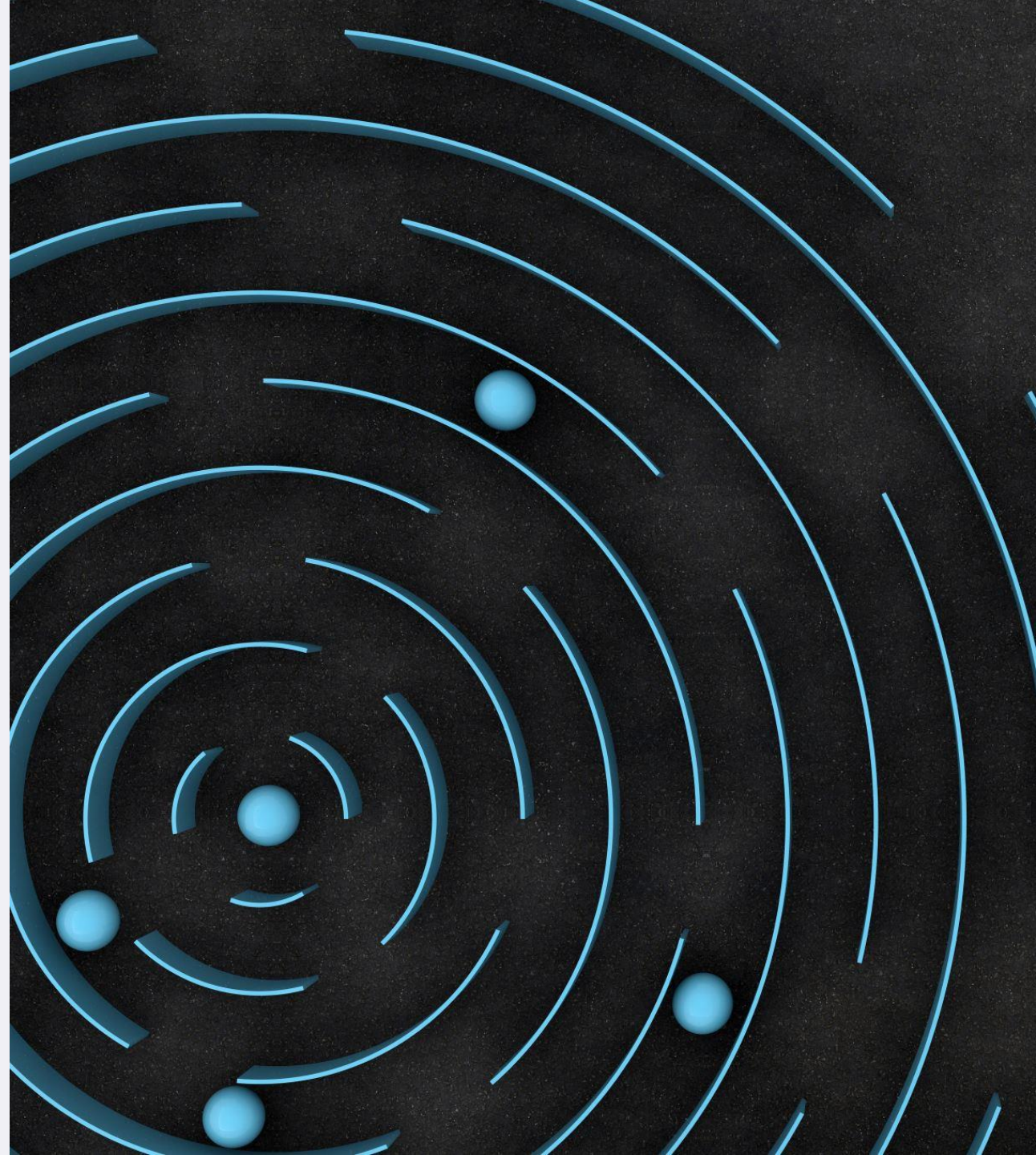

Klienta vēlmes ilgtspējas jomā

Latvijas Bankas ESG ekspertu grupa

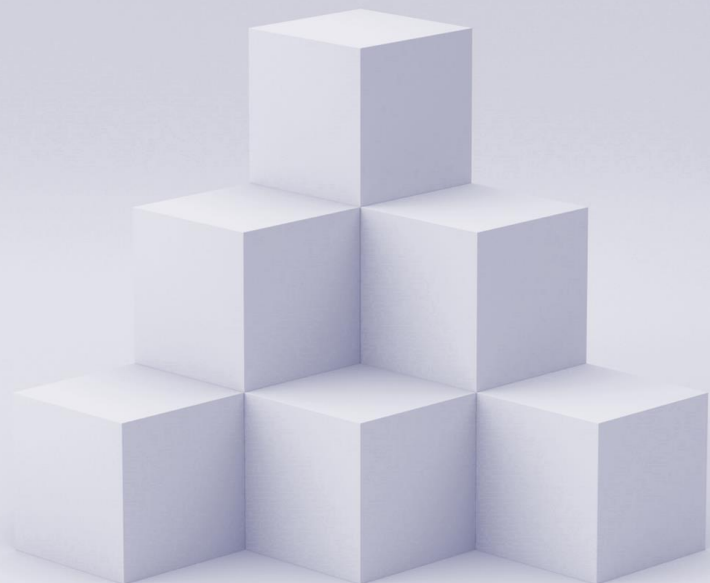
2023. gada 28. jūnijs

Regulējuma subjekti

<p>Ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ieguldījumu brokeru sabiedrības un kredītiestādes, kad tās sniedz tādus ieguldījumu pakalpojumus kā ieguldījumu konsultācijas un portfeļa pārvaldību, • ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki, kad tie sniedz individuālo portfeļu pārvaldības ieguldījumu pakalpojumus vai blakus pakalpojumus.	<p>Apdrošināšanas ieguldījumu produktu (IBIPs) izplatītāji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • apdrošinātāji; • apdrošināšanas starpnieki.
<p>Finanšu instrumentu tirgus likums</p>	<p>Apdrošināšanas un pārapirošināšanas izplatīšanas likums</p>
<p>Deleģētā regula (ES) 2021/1253 - prasības piemērojamas, sākot ar 02.08.2022.</p>	<p>Deleģētā Regula (ES) 2021/1257 – prasības piemērojamas, sākot ar 02.08.2022.</p>
<p>03.04.2023. EVTI Pamatnostādnes par noteikumiem MIFID II piemērotības prasību aspektiem – prasības piemērojamas, sākot ar 03.10.2023.</p>	<p>20.07.2022. EAAPI dokuments <i>Guidance on the integration of sustainability preferences in the suitability assessment under the Insurance Distribution Directive (IDD)</i></p>

EVTI Pamatnostādnes EAAPI Dokuments

1

Klientu izpratnes veicināšana

Kā palīdzēt klientiem labāk izprast konceptu "vēlmes ilgtspējas jomā" un viņu ieguldījumu izvēles

2

Informācijas iegūšana

Kā iegūt informāciju no klientiem par viņu vēlmēm ilgtspējas jomā

3

Produktu atbilstības nodrošināšana

Kā nodrošināt klientu vēlmju un produktu savstarpēju atbilstību

4

Kompetence

Kā nodrošināt darbinieku, kas sniedz konsultācijas par ieguldījumu produktu, apmācību un kompetenci ilgtspējas jomā

Ilgtspējīgu ieguldījumu produktu klasifikācija

"vēlmes ilgtspējas jomā" – klienta izvēle attiecībā uz to, **vai un kādā mērā** viņa ieguldījumā būtu **jāiekļauj** viens vai vairāki no šādiem finanšu produktiem

I
kategorija

ieguldījumu produkts, attiecībā uz kuru clients nosaka, ka minimālo daļu iegulda **vides** ziņā ilgtspējīgos ieguldījumos, kā definēts Taksonomijas regulā

II
kategorija

ieguldījumu produkts, attiecībā uz kuru clients nosaka, ka minimālo daļu iegulda **ilgtspējīgos ieguldījumos**, kā definēts SFDR

III
kategorija

ieguldījumu produkts, kurā ņemta vērā **svaīgākā negatīvā ietekme** (*principal adverse impact - PAI*) **uz ilgtspējas faktoriem** (kā definēts SFDR), klientam nosakot kvalitatīvus vai kvantitatīvus elementus, kuri apliecina, ka šī negatīvā ietekme ir ņemta vērā

I – Vides ziņā ilgtspējīgi ieguldījumi

**Ieguldījums ir vides ziņā
ilgtspējīgs, ja saimnieciskā
darbība ir uzskatāma par
vides ziņā ilgtspējīgu**

- ▶ Saimnieciskajai darbībai ir šādi **mērķi**:
  - mazināt klimata pārmaiņas
  - pielāgoties klimata pārmaiņām
  - ilgtspējīgi izmantot un aizsargāt ūdens un jūras resursus
  - nodrošināt pāreju uz aprites ekonomiku
  - novērst un kontrolēt piesārņojumu
  - aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas
- ▶ Saimnieciskā darbība **nerada būtisku kaitējumu** nevienam no izklāstītajiem vides mērķiem
- ▶ Tiek veikta, ievērojot Taksonomijas Regulas 18. pantā izklāstītos **minimuma aizsargpasākumus**
- ▶ Atbilst EK noteiktajiem **pārbaudes kritērijiem**

II – Ilgtspējīgi ieguldījumi

▶ Ieguldījums saimnieciskajā darbībā, kas veicina

- vides mērķa sasniegšanu
- sociālā mērķa sasniegšanu, vai ir ieguldījums cilvēkkapitālā vai ekonomiski vai sociāli nelabvēlīgā situācijā esošās kopienās

▶ Nosacījumi

- ieguldījums būtiski nekaitē nevienam no šiem mērķiem (DNSH)
- uzņēmumi piemēro labas pārvaldības praksi

III – Ieguldījumi, kur ņemta vērā negatīvā ietekme uz ilgtspējas faktoriem

- ▶ Finanšu produkti, kuros tiek ņemta vērā **negatīvā** ieguldījumu lēmumu ietekme uz **vides un sociālajiem** aspektiem
- ▶ **Kvalitatīvos vai kvantitatīvos** elementus, kas apliecina šādu atbilstību, **nosaka klients**
- ▶ **Finanšu tirgus dalībniekam jāsniedz skaidrs un pamatots skaidrojums** par to, vai un kā finanšu produktā ir ņemta vērā būtiska negatīva ietekme uz ilgtspējības faktoriem (SFDR)
- ▶ **Ilgspējas faktori** – vides, sociālie un darba aizsardzības apsvērumi, cilvēktiesību ievērošana, kā arī korupcijas un kukuļošanas apkarošana
- ▶ Pamatojoties uz šo definīciju, klientiem ir iespēja izvēlēties, kurās kategorijās viņi nevēlas ieguldīt
- ▶ Ilgtspējīga ieguldījumu produkta izstrādātājam jānorāda vismaz 14 negatīvās ietekmes rādītāju (PAI) ietekme

Prasību ievērošanas process

SOLIS I

Piemērotības novērtējums
(klienta zināšanas,
pieredze, finansiālais
stāvoklis, ieguldījumu
mērķi un citi kritēriji)

POTENCIĀLI
PIEMĒROTU
PRODUKTU
ATLASE

SOLIS II

Piemēroto
produktu atbilstība
klienta vēlmēm
ilgtspējas jomā

PIEMĒROTU
PRODUKTU
IDENTIFICĒŠANA UN
GALA PRODUKTA
REKOMENDĀCIJA

Prasību ievērošanas process

1.

Izskaidrot klientam
ilgtspējīgu ieguldījumu
iespējas

2.

Iegūt informāciju
par klienta
ilgtspējas vēlmēm

3.

Izvēlēties klienta
ilgtspējas vēlmēm
atbilstošus
produktus

4.

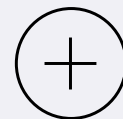
Rekomendēt
produktu, ja tas
atbilst arī citām
klienta vajadzībām

1. Izskaidrot klientam ilgtspējīgu ieguldījumu iespējas

Skaidrot ilgtspējīgu finanšu produktu klasifikāciju

- **I kategorija** – ieguldījumi saimnieciskajās darbībās, kas kvalificējās par **vides ziņā ilgtspējīgām** (Taksonomijas Regula)
- **II kategorija** – ieguldījumi saimnieciskajās darbībās, kas veicina **vides vai sociāla mērķa sasniegšanu** ar noteikumu, ka šādi ieguldījumi būtiski nekaitē neviena no minēto mērķu sasniegšanai (SFDR)
- **III kategorija** – ieguldījumi, kur ņemta vērā **negatīvā ietekme uz ilgtspējas faktoriem**

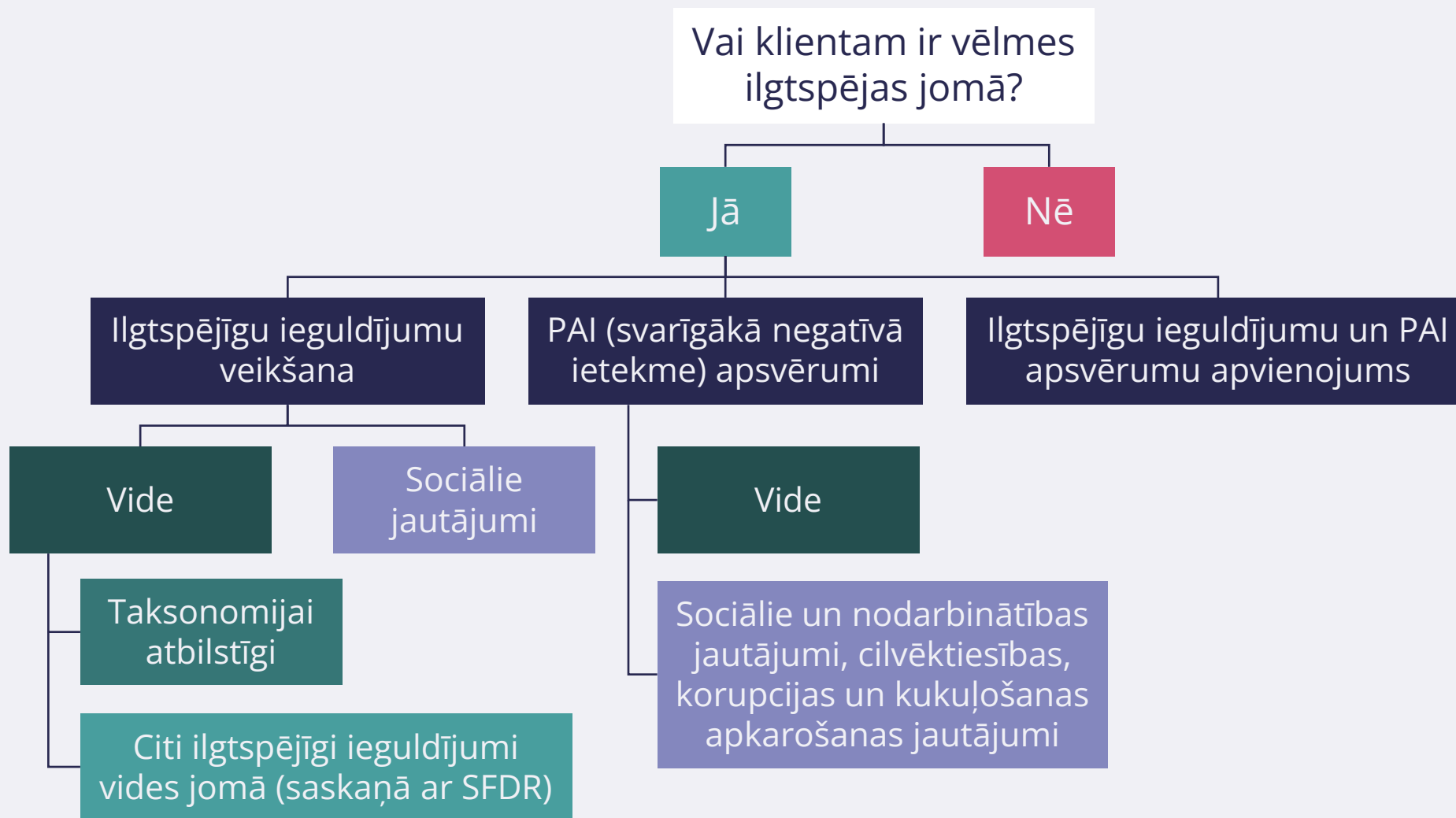

Terminu skaidrojumus var sniegt, pamatojoties uz **standartizēto informācijas atklāšanas dokumentu** - KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2022/1288 II pielikums
[EUR-Lex - 32022R1288 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1288/20220628/eng)

Termini un atšķirība starp tiem klientiem jāizskaidro **skaidrā, kodolīgā, saprotamā un nemaldinošā valodā**

2. Iegūt informāciju par klienta ilgtspējas vēlmēm (I)

2. Iegūt informāciju par klienta ilgtspējas vēlmēm (II)

- ▶ Vēlmes jānoskaidro **objektīvi**, neietekmējot klienta izvēli
- ▶ Jāizvairās no pārliemas paļaušanās uz **klientu pašnovērtējumu**
- ▶ **Atsauces bāze** ilgtspējas vēlmju fiksēšanai
  - portfeļa līmenī
  - finanšu instrumenta līmenī
- ▶ **Klientam** ir ne tikai jāizvēlas PAI, ko viņš vēlas ņemt vērā, bet arī jāizskaidro katram no tiem kvantitatīvie un kvalitatīvie kritēriji, kas apliecina šo apsvērumu
- ▶ **Noskaidrot proporciju** – procentos vai daļās
- ▶ Apdrošināšanas ieguldījumu produktu izplatīšanas gadījumā klientam jānorāda:
  - a) vai taksonomijas pielīdzināšanai būtu jābalstās uz **visiem finanšu produkta ieguldījumiem** (KPI 1), vai
  - b) tikai uz **aktīviem, kas nav valsts obligācijas** (KP1 2)

3. Izvēlēties klienta ilgtspējas vēlmēm atbilstošus produktus (I)

1

Ieguldījumi saimnieciskajās darbībās, kas kvalificējās par **vides ziņā ilgtspējīgām** (Taksonomijas Regula)

Kāda minimālā mērā ilgtspējīgi ieguldījumi, kuriem ir vides mērķis, ir ES taksonomijai atbilstīgi? [iekļauj iedaļu attiecībā uz Regulas (ES) 2020/852 6. panta pirmajā daļā minētajiem finanšu produktiem un iekļauj šīs regulas 15. panta 1. punkta a) apakšpunkta minēto grafisko attēlojumu, šīs regulas 15. panta 1. punkta b) apakšpunkta minēto aprakstu, šīs regulas 15. panta 1. punkta c) apakšpunkta minēto saprotamo skaidrojumu, šīs regulas 15. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto aprakstošo skaidrojumu un šīs regulas 15. panta 3. punktā minēto informāciju]

Abas turpmākajās diagrammās zaļā krāsā attēlota minimālā ES taksonomijai atbilstīgo ieguldījumu procentuālā daļa. Tā kā nav piemērotas metodoloģijas, lai noteiktu valsts obligāciju* atbilstību taksonomijai, pirmajā diagrammā attēlota ar visiem finanšu produktu ieguldījumiem, tostarp valsts obligācijām, saistītā atbilstība taksonomijai, savukārt otrajā diagrammā ir attēlota atbilstība taksonomijai tikai saistībā ar finanšu produktu ieguldījumiem, kas nav valsts obligācijas.

*Šajās diagrammās "valsts obligācijas" ietver visus riska darījumus ar suverēniem subjektiem

3. Izvēlēties klienta ilgtspējas vēlmēm atbilstošus produktus (II)

2

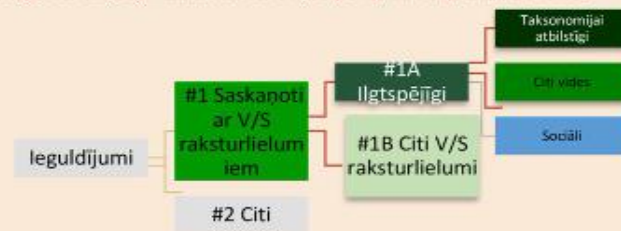
II kategorija – ieguldījumu produkts, attiecībā uz kuru klients nosaka, ka minimālo daļu iegulda **ilgtspējīgos ieguldījumos**, kā definēts SFDR

Kāds aktīvu izvietojums tiek plānots šim finanšu produktam? [iekļauj aprakstošu skaidrojumu par finanšu produkta ieguldījumiem, tostarp finanšu produkta ilgtspējīgu ieguldījumu minimālo proporcionālo daudzumu, ko izmanto, lai panāktu atbilstību vides vai sociālajiem raksturlielumiem, kurus veicina ar finanšu produktu saskaņā ar ieguldījumu stratēģijas saistošajiem elementiem, tostarp finanšu produkta ilgtspējīgu ieguldījumu minimālo proporcionālo daudzumu, ja ar minēto finanšu produktu apņemas veikt ilgtspējīgus ieguldījumus, tostarp aprakstu par jebkādiem minimālajiem vides vai sociālajiem aizsargpasākumiem]

- **Kā atvasināto instrumentu izmantošana panāk atbilstību šā finanšu produkta veicinātajiem vides vai sociālajiem raksturlielumiem?** [attiecībā uz finanšu produktiem, kuri izmanto Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 29) apakšpunktā definētos atvasinātos instrumentus, lai tie varētu sasniegt sevis veicinātos vides vai sociālos raksturlielumus, apraksta, kā minēto atvasināto instrumentu izmantošana panāk atbilstību minētajiem raksturlielumiem]

[iekļauj tikai attiecīgos lodziņus, nebūtiskos lodziņus par finanšu produktu dzēs]

#1 Saskaņoti ar V/S raksturlielumiem ietver finanšu produkta ieguldījumus, ko izmanto, lai panāktu atbilstību finanšu produkta veicinātajiem vides vai sociālajiem raksturlielumiem.

#2 Citi ietver atlikušos finanšu produkta ieguldījumus, kas nav ne saskaņoti ar vides vai sociālajiem raksturlielumiem, ne kvalificējami kā ilgtspējīgi ieguldījumi.

[turpmāk norādīto piezīmi iekļauj, ja ar finanšu produktu apņemas nodrošināt ilgtspējīgus ieguldījumus]

Kategorija **#1 Saskaņoti ar V/S raksturlielumiem** ietver:

- Apakškategorija **#1A Ilgtspējīgi** attiecas uz ilgtspējīgiem ieguldījumiem, kuriem ir vides vai sociāli mērķi.

3. Izvēlēties klienta ilgtspējas vēlmēm atbilstošus produktus (III)

3

leguldījumi, kur ņemta vērā **negatīvā ietekme uz ilgtspējas faktoriem**

KOMISIJAS DELEGĒTĀ REGULA (ES) 2022/1288 II pielikums
[EUR-Lex - 32022R1288 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

PIEMĒRS:

[SFDR Disclosures MM - Appendix VII - 08 december 2022.pdf \(aegon.nl\)](#)

Piemēram ir tikai ilustratīvs mērķis
Piemērā var būt arī trūkumi un neatbilstības

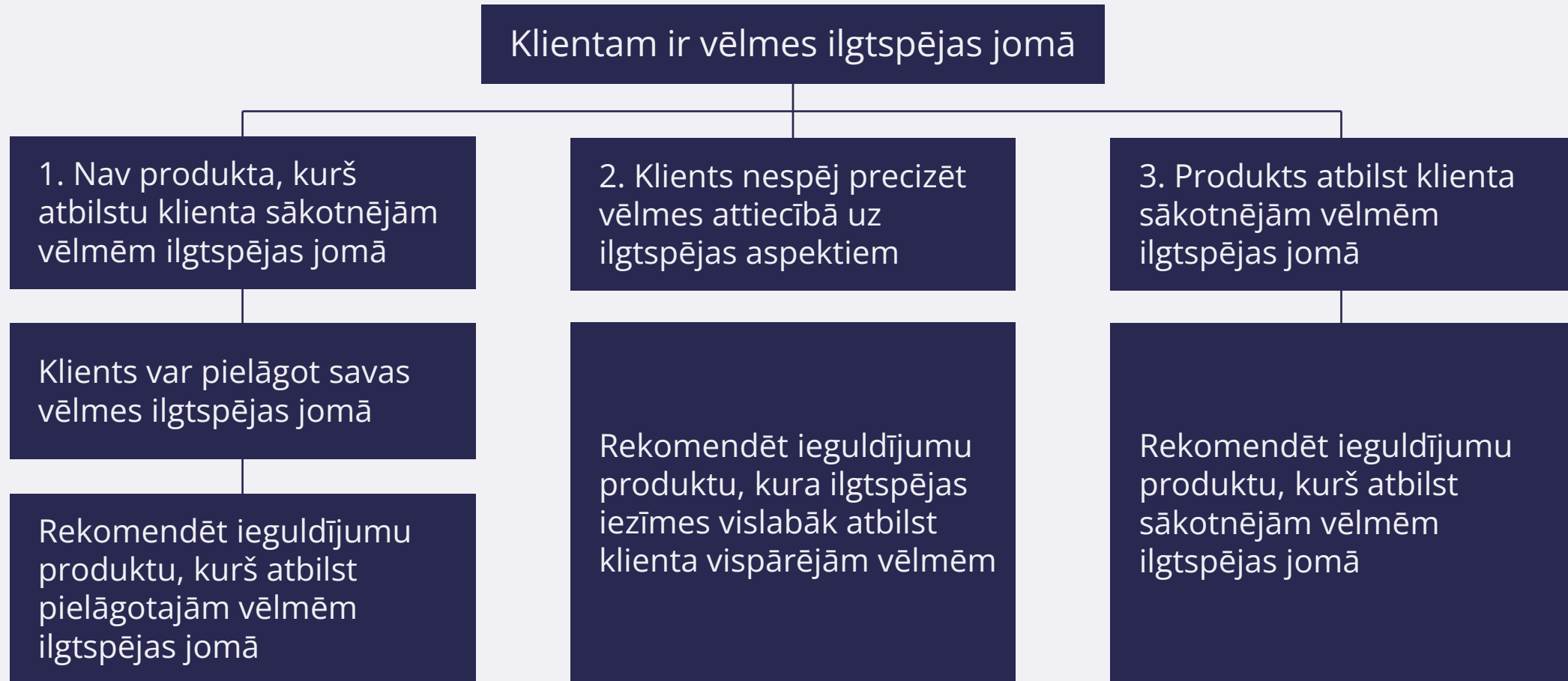

Vai šis finanšu produkts ņem vērā svarīgāko negatīvo ietekmi uz ilgtspējas faktoriem?

Jā, _____ [ja finanšu produkts ņem vērā svarīgāko negatīvo ietekmi uz ilgtspējas faktoriem, iekļauj skaidru un pamatotu paskaidrojumu par to, kā tas ņem vērā svarīgāko negatīvo ietekmi uz ilgtspējas faktoriem. Norāda, ja saskaņā ar Regulas (ES) 2019/2088 11. panta 2. punktu atklājamajā informācijā ir pieejama informācija par svarīgāko negatīvo ietekmi uz ilgtspējas faktoriem]

Nē

4. Rekomendēt produktu, ja tas atbilst arī citām klienta vajadzībām (I)

4. Rekomendēt produktu, ja tas atbilst arī citām klienta vajadzībām (II)

Esošajiem klientiem – atjaunina

- kad tiek atjaunināta informācija par klientu
- kad periodiskajā ziņojumā iekļauj atjauninātu paziņojumu par produkta atbilstību klienta vēlmēm, mērķiem un citām klientu raksturojošām pazīmēm

Ja klientam **bija ilgtspējas vēlmes** sākotnējā piemērotības novērtējumā:

- novērtējiet, vai šīs vēlmes joprojām tiek ievērotas vai ir mainījušās
- ja produkts, kurā ieguldīts, neatbilst atjauninātajām ilgtspējas vēlmēm, informējiet klientu un sniedziet jaunu ieteikumu

Ja klientam **nebija ilgtspējas vēlmes** sākotnējā piemērotības novērtējumā:

- novērtējiet, vai klientam ir ilgtspējas vēlmes, un, ja jā, sniedziet atbilstošu ieteikumu
- ja produkts, kurā ieguldīts, neatbilst atjauninātajām ilgtspējas vēlmēm, informējiet klientu un sniedziet jaunu ieteikumu

Paldies!
Jūsu jautājumi

